

[Patursson.]

diske nation, der endnu ikke har opnået sin frihed og selvstændighed, den færøske.

Det nytter ikke, at I danske sidder her i Danmark og venter på en frihedserklæring fra det færøske lagting. Dette lagting eller dets flertal har fået en sovepude at hvile på, nemlig hjemmestyreordningen og de dermed forbundne danske penge, de stadig voksende danske penge. Denne sovepude, som I har været med til at lave, den må væk. Det er jeres pligt at hjælpe til med at få den væk, og det er jeres pligt at hjælpe til med at sætte noget mere holdbart i stedet. Se, dette vil være en værdig opgave for det danske folketing og den danske regering.

Nu vil de ærede medlemmer af dette højte ting sige: ja men flertallet af færingar vil jo ikke være selvstændige, og det republikanske parti har endda bare ca. en fjerdedel af befolkningen bag sig. Det må da måske tilføjes, at dette forholdsvis er ca. dobbelt så meget, som det nuværende danske regeringsparti har her i salen.

Men det første er forkert. Jeg kan for det første henviser til folkeafstemningen 14. december 1946. Desuden vil jeg hævde og påstå, at det overvejende flertal af mine landsmænd vil og ønsker selvstændigheden, bare de øjnede en mulighed for, at vi kan klare os selv, men når man ser virkningen af sovepudeordningen, er det klart, at denne mulighed aldrig vil øjnes. Derfor gentager jeg: denne sovepude må væk, og det er jeres pligt at være os behjælpelig med dette, og det vil ligeledes være jeres pligt at være os behjælpelig med at sætte noget bedre i stedet.

Mit eget forslag går i korthed ud på, at vi stræber henimod en virkelig fri forfatning for Færøerne — formen kan vi diskutere — og at man fra dansk side i stedet for de forskellige tilskud, vi nu får, yder os en samlet støtte i starten og over en overgangsperiode, dvs. en hjælp til selvhjælp. Det kan f.eks. begynde med 200 mill. kr. det første år, der så aftrappes over en 10-årig periode. Dette vil være en anstændig måde at løse problemerne på, en løsning, der ville være en ære for jer, de danske, og til gavn og lykke for det færøske folk.

Med hensyn til de udenrigspolitiske spørgsmål, som statsministeren omtalte eller

ikke omtalte, må det siges, at vi ikke kan følge samme kurs som Danmark. Først NATO-spørgsmålet: allerede i 1968 vedtog lagtinget med overvejende flertal, at Færøerne skulle holdes uden for alle militærsammenslutninger, og det protesterede ligeledes mod det militær, der er placeret på Færøerne, men denne vedtagelse af det færøske lagting, dette krav om neutralitet og om at være fri for militærbaser har den danske regering endnu ikke efterkommet.

Dernæst fiskerigrænsesagen: i 1958 og igen i 1960 gik det færøske lagting ligeledes med overvældende flertal ind for en tolvsmilegrænse, men både på havretskonferencen i 1958 og i 1960 gik Danmark mod tolv sømils fiskerigrænsen. I 1958 erklærede et enstemmigt færøsk lagting, at landsoklen ved Færøerne var færøsk ejendom. På De Forenede Nationers generalforsamling i december 1972 gik Danmark imod et forslag, der havde imødekommet denne færøske erklæring. Forslaget blev alligevel vedtaget af andre, der forstod vores krav og ønsker bedre end den danske delegation.

Alle færøske fiskeriororganisationer har støttet kravet om en yderligere udvidelse af fiskerigrænsen. Imidlertid går det færøske landsstyre og dets knebne flertal i lagtinget imod en sådan udvidelse. Jeg vil hævde, at denne stillingtagen dikteres af det afhængighedsforhold, vi står i over for Danmark. Den danske fiskerigrænsepolitik går imod en sådan udvidelse, og af hensyn hertil vil man ikke stille dansk udenrigspolitik over for de samme ubehageligheder som i 1958 og 1960, men dette kan jo ikke gå. Skal der virkelig være mening med den enestående stilling, vi har, må vi forlange, at den danske regering fører en anden udenrigspolitik for Færøerne end for Danmark, nemlig en politik, der gavner færøske interesser alene. Vi må og skal have vores fiskebestand bevaret her og nu. Det gælder simpelt hen hele vor eksistens.

I flere år har man rodet med EEC-spørgsmålet og Færøerne. I forfjor blev der givet tilladelse til at fortsætte med roderiet til udgangen af 1975, og nu på topmødet i december blev der givet grønt lys for fortsat roderi. Jeg må spørge: hvad er meningen? Med et knebent flertal i lagtinget har det færøske landsstyre befordret denne roderipolitik, og jeg vil igen hævde, at dette er